

دینداری قرآنی از نگاه حضرت فاطمه(س)

جامعه‌شناس و کارشناس دینی به بیان جایگاه قرآن در دیدگاه حضرت فاطمه(س) پرداخت و تصریح کرد:

جامعه‌شناس و کارشناس دینی به بیان جایگاه قرآن در دیدگاه حضرت فاطمه(س) پرداخت و تصریح کرد: حضرت زهرا(س) معتقدند که بینش‌های قرآن آشکار، رازهایش ظاهر، ظواهرش جلوه‌گر، پیروانش رشک‌آفرین، دنباله‌رویانش بهشت‌مسکن و مستمعین قرآن نجات‌یابنده هستند.

قرآن

حجت‌الاسلام علی‌رضا قبادی، جامعه‌شناس و کارشناس دینی به مناسبت ایام فاطمیه، در سلسله‌نوشتاری که در اختیار اینکا قرار داده است به تحلیل‌گفتمان خطبه فدکیه حضرت فاطمه(س) پرداخته است.

علی‌رضا قبادی در ۴ قسمت گذشته از این مجموعه به موضوع «تقسیم قلمروها در خطبه فدکیه حضرت فاطمه الزهرا(س)»، «جایگاه حمد و ستایش پروردگار در دیدگاه حضرت زهرا(س)»، «یگانگی خداوند؛ مهمترین حقیقت و راز عالم هستی» و «روایتی خاص از رسالت پیامبر خاتم(ص)» پرداخت و در این قسمت به موضوع «جایگاه قرآن در دیدگاه حضرت فاطمه(س)» اشاره‌ای داشت که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

«حضرت فاطمه(س) تاکنون، مقدمه‌ای شامل اساسی‌ترین معارف و اندیشه‌های اسلامی را ایراد فرمود. آنچه بعد از این ایراد می‌فرماید، تحلیل وقایع و حوادث، به اصطلاح مسائل روز است. تحلیل و تبیین مسائل روز در روایت حضرت فاطمه(س) مجزا از اندیشه و معارف اسلامی او نیست.

در بیان مسائل روز حضرت فاطمه(س) ابتدا ضروری می‌بیند تا جایگاه قرآن در اندیشه و عمل مسلمین را تبیین سپس به فلسفه معارف و احکام برگرفته از قرآن بپردازد. برای آشنایی و درک عمیق‌تر سخنان حضرت فاطمه(س) در این قلمرو، ابتدا ترجمه کلام ایشان روایت می‌شود: «شما ای بندگان خدا پرچمداران امر و نهی او و حاملان دین و وحی او و امین‌های خدا بر یکدیگر و مبلغان او بسوی امت‌هایید، زمامدار حق در میان شما بوده، و پیمانی است که از پیشاپیش بسوی تو فرستاده، و باقیمانده rlm& است که برای شما باقی‌گذارده، و آن کتاب‌گویای الهی و قرآن راستگو و نور فروزان و شعاع درخشان است. خداوند، کتاب (قرآن) سخنگو، خواندنی راستگو، نوری فروزان، روشنایی درخشنده را به عنوان رهبر حق و پیمانی که مقدم داشت و جامانده‌ای (بقیه) که جایگزین کرد، در میان شما قرار داد. بینش‌های قرآن آشکار، رازهایش ظاهر، ظواهرش جلوه‌گر، پیروانش رشک‌آفرین، دنباله‌رویانش بهشت‌مسکن و مستمعین قرآن نجات‌یابنده هستند. قرآن وسیله رسیدن به دلائل نورانی، تصمیم‌های مشروح، حرمت‌های باز داشته شده، دلائل جلوه‌گر، برهان‌های کفایت‌کننده، فضیلت‌های پسندیده، رخصت‌های بخشیده و قوانین و آیین‌های نوشته شده است.»

فاطمه(س) سپس در جملاتی کوتاه فلسفه معارف و احکام را تشریح فرمود. شاید بتوان ادعا کرد که هیچ منبع و متن دینی، یافت نشود که مجموعه عظیمی از معارف را به این جامعیت و در عین حال اختصار بیان کرده باشد.

فاطمه(س) می‌فرماید: «خداوند ایمان را جهت تطهیر از شرک، نماز را برای منزّه بودن از کبر، زکات را برای پاک شدن جان و افزایش رزق، روزه را برای تثبیت اخلاص، حج را برای استواری دین، عدل را برای پیوند قلب‌ها، طاعت ما را برای انتظام آیین(جامعه)، امامت ما را رهایی بخش از تفرقه، جهاد را عزت برای اسلام، صبر را کمک یار دریافت اجر، امر به معروف را برای مصلحت عموم، نیکی به والدین را محافظ غضب الهی، صلّه رحم را برای ازدیاد عمر و افزایش نفع(جمعیت)، قصاص را نگه‌دارنده خون‌ها، وفای نذر را برای رسیدن به مغفرت، پیمان و وزن کامل را مانع کم‌فروشی(ورشکستگی)، نهی از شرب خمر را برای دوری از پلیدی، پرهیز از نسبت ناروا را مانعی برای لعنت شدن، ترک دزدی را موجب پاکدامنی قرار داد. خداوند شرک را برای یگانه‌پرستی، حرام کرد.

حضرت فاطمه(س) در این قلمرو با استناد به آیات قرآن کریم توصیه‌هایی را تأکید فرمودند: «آنگونه که شایسته تقوای پروردگار است، تقوا پیشه کنید؛ وفات نکنید، جز آنکه مسلمان باشید؛ خداوند را در اوامر و نواهی اش اطاعت کنید.»

پایان بخش کلام حضرت زهرا(س) در این قلمرو اشاره به یک آگاهی مهم در دینداری قرآنی است: «همانا میان بندگان خدا، تنها

عالمان دارای خشیت الهی اند.»

در نوشتار بعد به تحلیل سخنرانی حضرت فاطمه (س) پرداخته می شود.»